

Pirkanmaan hyvinvointialue
PL 272, 33101 Tampere
pirha.fi

Valiokunnan lausunto
23.8.2023

Vähän palveluita käyttävien valiokunnan lausunto vastaanottopalvelujen ja työikäisten sosiaalipalvelujen selvityksestä

Vähän palveluita käyttävien valiokunta on käsitellyt vastaanottopalvelujen ja työikäisten sosiaalipalvelujen selvitystä kokouksessaan 23.8.2023.

Valiokunta katsoo, että on lähes mahdotonta eritellysti vastata siihen, että vastaavatko sote-asemien palveluverkosta tehdyt esitykset aluevaltuustossa 14.8.2023 hyväksytyjä palvelujen verkoston kehittämisen periaatteita (kysymys 1). Aluevaltuuston hyväksymät periaatteet ovat varsin yleisluonteisia ja näin ollen nyt esitetyt toimenpiteet sote-asemien palveluverkosta pääpiirteissään vastaavat periaatteita. Sen vuoksi valiokunta keskittyy lausunnossaan siihen, mitä tulee erityisesti huomioida jatkovalmistelussa ja muihin yleisiin kommentteihin (kysymys 2).

Vähän palveluita käyttävien valiokunnan näkemyksen mukaan jatkovalmistelussa tulee erityisesti huomioida:

- Viestinnän tärkeys. Viestinnän tulee olla suunnitelmallista, totuudenmukaista ja oikea-aikaista sekä asukkaille että henkilöstölle. Nyt uudistuksen läpivientiä vaikeuttaa pelko, huoli ja luottamuspuola.
- Talouden tasapainottaminen ei tapahdu pelkästään karsimalla, lakkauttamalla ja huonontamalla palveluja, vaan uudelleen järjestämällä, tuomalla lisäpalveluja ja uudenlaisia palveluja vastaamaan kunkin alueen tarvemaaailmaa. Digi- ja liikkuvat palvelut pitää testata ja arvioida ennen kuin olemassa olevat palvelut lakkautetaan. Liikkuvista palveluista tulee toteuttaa viipymättä laaja pilotti.
- Vaikutusten arviointia pitää tehdä myös elinvoiman ja muiden yhteisön hyvinvointia tukevien tekijöiden suhteen ja käydä läpi kuntien kanssa.

- Sote-uudistuksen alkuperäisenä tarkoituksena oli hyötyä sosiaali- ja terveystalouden synergiaeduista. Palvelujen eriyttäminen ei tue tätä.
- Asiakaspolut palvelusta toiseen tai erikoisalalta toiselle pitää tehdä niin yksinkertaisiksi ja joustaviksi, että päällekkäisyyksiä ei tule (esim. diagnostiikka, eri erikoisalalat).
- Mitä liikkuva palvelu tarkemmin ottaen on? Onko pienillä paikkakunnilla tarkoitus olla niin kutsuttua kiertävää palvelua, jolloin jonain/joinain päivinä viikossa on läsnäolopalvelua säännöllisesti. Sosiaalisten kontaktien merkitys on tärkeä tunnistaa.
- Ensihoidon kohdalla tulee pitää kiinteää keskusteluyhteys ja resurssien yhteensovittaminen muiden toimijoiden, kuten lastensuojelun, pelastus-, ja poliisitoimen kanssa.
- Asukkaiden ja kuntien sekä kolmannen sektorin kanssa tehtävä yhteistyö ja vastuunotto omasta hyvinvoinnista, ennaltaehkäisystä ja omahoidosta tulee tehdä näkyväksi.
- Yhteistyössä koulutusta toteuttavien tahojen kanssa pitää saada koulutuksen sisältö ja määrät vastaamaan tarpeita.
- Palveluverkkoa kuvaavissa kartoissa tulisi kuntarajojen asemasta keskittyä PIRHA kokonaisuuteen ja esittää mm. väestön tiheyttä sekä erityispiirteitä, jotka vaikuttavat palvelujen järjestämiseen.
- Hyvinvoivat ja tyytyväiset asiakkaat motivoivat henkilöstöä ja vaikuttavat henkilöstön pysyvyyteen ja työnantajakuvaan. Asiakkaiden ja asukkaiden kuuleminen on oleellisen tärkeää.
- Hyvinvointialueiden välistä yhteistyötä tulisi kehittää erityisesti Itä-Pirkanmaalla.

Vähän palveluita käyttävien valiokunnan puolesta 23.8.2023

Kaija Holli, puheenjohtaja

Tarja Kallio, 1. varapuheenjohtaja

Perttu Jussila, 2. varapuheenjohtaja